

Äldrenämnden

2020-10-07

ALN-2020-00677

Handläggare:
Magnus Bergman-Kyllönen, Daniel Karlsson

Kommunfullmäktige

Yttrande om förslag till Mål och budget 2021 med plan för 2022–2023

Förslag till beslut

Äldrenämnden föreslår kommunfullmäktige besluta

att anta förslaget till Mål och budget 2021 med plan för 2022–2023, avseende nämndens ansvarsområde, med de justeringar som framgår av **bilaga 1**,

att fastställa förslag på uppdelning per verksamhetsområde för det årliga riktade statsbidraget för Stärkt äldreomsorg enligt förslag i ärendets **bilaga 2**, och

att fastställa taxor och avgifter för 2021 inom nämndens ansvarsområde enligt ärendets **bilaga 3**.

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har, enligt planeringsdirektiv för mål- och budgetprocessen, den 25 september, beslutat att remittera ärendet till samtliga nämnder för kvalitetssäkring och kompletteringar med taxor och avgifter.

Ärendet har beretts i nämnden och det framlagda förslaget för nämndens ansvarsområde föreslås underställas kommunfullmäktige för beslut om Mål och budget 2021 med plan för 2022–2023.

Äldrenämnden föreslår kommunfullmäktige att anta förslaget till Mål och budget 2021 med plan för 2022–2023 med den justering av uppdrag som framgår av bilaga 1, att fastställa föreslagen uppdelning per verksamhetsområde för det årliga riktade statsbidraget för Stärkt äldreomsorg (*ärendets bilaga 2*), samt att fastställa taxor och avgifter för 2021 (*ärendets bilaga 3*).

Äldrenämnden

Caroline Hoffstedt

Ordförande

Annie Arkeback-Morén

Sekreterare

Bilaga 1. Förslag till justering av uppdrag avseende förslaget till Mål och budget 2021 med plan för 2022–2023

Äldrenämnden föreslår ett nytt uppdrag med fokus på kommunal hälso- och sjukvård under inriktningsmål 7.

Äldrenämnden önskar se ett ökat fokus inom hälso- och sjukvårdsområdet då ett aktörsgemensamt förebyggande och hälsofrämjande arbete är en förutsättning för att möta behovet av framtidens hälso- och sjukvårdsbehov. Dessutom står hälso- och sjukvård som utförs i kommunal regi för 25 procent av Sveriges totala hälso- och sjukvårdskostnader.

Uppsala kommun har ställt sig bakom Regionens målbild Effektiv och nära vård 2030 samt utveckling av vårdcentrum i länet, vilket innebär att kommunen avser att tillsammans med Regionen och övriga kommuner i länet arbeta gemensamt för att uppnå målbilden.

Förslag på nytt uppdrag är: Utifrån målbilden Effektiv och nära vård samverka med Region Uppsala för att skapa förutsättningar för en god, nära och samordnad hälso- och sjukvård.

Förslag på berörda nämnder är OSN och ÄLN.

Bilaga 2. Omfördelning av statsbidrag

Förslag på omfördelning av statsbidrag för stärkt äldreomsorg år 2021 framgår enligt tabell 1 nedan:

Tabell 1. **Förslag på omfördelning av statsbidrag 2021**

Omfördelning mellan verksamhet	Statsbidrag flyttas från (tkr)	Statsbidrag flyttas till (tkr)	Motivering/effekt för verksamheten
Öppen verksamhet	-73 406	2 203	Justering utifrån storlek på verksamhet
Ordinärt boende		30 096	Justering utifrån storlek på verksamhet
Särskilt boende		41 107	Justering utifrån storlek på verksamhet
Summa	-73 406	73 406	0

Bilaga 3. Justering av taxor och avgifter för 2021

Förslag på *justerade* taxor och avgifter från 2021-01-01 framgår av tabellen nedan. För komplett sammanställning över nämndens taxor och avgifter se slutet av denna bilaga.

TAXAN/AVGIFTEN AVSER	ENHET	TAXA 2020 KRONOR INKLUSIVE MOMS	TAXA 2021 KRONOR INKLUSIVE MOMS	FÖRÄND RING KRONOR	FÖRÄNDR ING PROCENT	MEDEL R9 2020	INGÅR I MAXTAXA*
Ordinärt boende							
Hemtjänst	Kronor per timme	300	355	55	18%	367	Ja
Hälso- och sjukvårdsinsats för personer under 85 år	Kronor per månad	200**	400	200	100%	344***	Ja
Korttidsboende							
Matservice	Kronor per dygn	106	115	9	8%	112	Nej
Vård- och omsorgsboende							
Matservice	Kronor per månad	3 189	3 450	261	8%	3 337	Nej

*Enligt 8 kap 5 § 1. Socialtjänstlagen max en tolfedel av 53,92% av prisbasbelopp per månad (2020: 2 125 kr/månad).

** 2020 tas avgift per besök med en maxtaxa på 400 kr/månad vars maxtaxa behålls för 2021.

***Avser medel för de kommuner som har månadsavgift.

Inför 2021 föreslås avgiften för hemtjänst höjas till 355 kr/timme, vilket är samma nivå som självkostnaden för insatsen en timme service. Insatsen service har en lägre ersättning till utförare än insatsen omvårdnad.

Inom hälso- och sjukvårdsområdet tas idag en avgift ut per besök och där finns också en egen maxtaxa per månad som är 400 kr/månad i Uppsala kommun. För brukare som har hälso- och sjukvårdsinsatser uppnås således maxtaxan idag efter två besök inom en månad (200 kr/besök). För 2021 föreslås avgiften ändras till ett fast månadsbelopp per månad på 400 kr. De allra flesta patienterna med hälso- och sjukvårdsinsats har mer än ett besök och träffas således redan idag av maxtaxan 400 kr/månad. Avgiften ingår även fortsättningsvis i den maxtaxa som även gäller för hemtjänstavgiften samt avgiften för trygghetslarm.

Patienter som är 85 år eller äldre föreslås fortsatt vara avgiftsbefriade när det gäller hälso- och sjukvård i Uppsala kommun.

Avgiften för matservice på vård- och omsorgsboende har tidigare varit både lägre än självkostnaden samt lägre än övriga R9¹-kommuner. Inför 2021 föreslås därför avgiften till 3 450 kr per månad vilket är i linje med självkostnaden för inköp, transport och hantering av måltiderna på äldreboenden.

Då avgiften för matservice på korttidsboenden per dygn beräknas med 1/30 av månadsavgiften för matservice på vård- och omsorgsboenden ändras även denna för 2021.

¹ Resultatnätverket R9 kommuner består av Eskilstuna, Gävle, Jönköping, Linköping, Norrköping, Södertälje, Uppsala, Västerås samt Örebro.

Övriga avgifter, förutom ovanstående, räknas upp utifrån fastställt index som är knutet till Prisbasbeloppet (PPB).

Ekonomiska konsekvenser för enskild brukare

När det gäller avgift för hemtjänst och hälso- och sjukvårdsinsatser styr bland annat den enskildes nettoinkomst och boendekostnad hur stort avgiftsutrymme den enskilde får. För varje brukare finns därför en individuell uträkning av avgiftsutrymme, och de brukare som inte har ekonomiskt utrymme blir avgiftsbefriade. Enligt tidigare beräkningar 2018 uppnår ca 75% av Uppsalas brukare (som har insatser i hemmet) maxtaxan. Dessa brukare påverkas därför inte av den föreslagna höjda avgiften. Då även avgiften för trygghetslarm ingår i maxtaxan så uppnås taket för avgift vid ca 6 timmar hemtjänst per månad. De brukare som påverkas av en höjd hemtjänstavgift är således de med färre än 6 timmar hemtjänst per månad och som har ytterligare avgiftsutrymme. De brukare som påverkas av höjd avgift för hälso- och sjukvårdsinsatser är de som har endast ett besök per månad och har ytterligare avgiftsutrymme.

Avgiften för matservice på vård- och omsorgsboende ingår inte i maxtaxan. Dock görs även här en individuell beräkning av den boendes avgiftsutrymme.

Den enskilde får som mest betala den fastslagna avgiften för måltider, men utifrån den enskildes avgiftsutrymme kan avdrag göras ner till ett belopp som årligen fastställs av Konsumentverket. För 2020 är detta belopp 2 490 kr per månad.

Ekonomiska konsekvenser för äldre nämnden

När det gäller avgifternas påverkan för nämndens intäkter är det generellt svårt att uppskatta intäktsförändringen eftersom det är många faktorer som styr detta, inte minst eftersom avgiften som brukaren ska betala bestäms av det individuella avgiftsutrymmet samt maxtaxan i varje enskilt fall.

Totalt uppskattas en intäktsökning av föreslagna taxor och avgifter för 2021 om c a 6 mnkr för nämnden.

Sammanställning av nämndens taxor och avgifter 2021

TAXAN/AVGIFTEN AVSER	ENHET	TAXA 2020	TAXA 2021	FÖRÄND	FÖRÄNDR	MEDEL	INGÅR I
		KRONOR INKLUSIVE MOMS	KRONOR INKLUSIVE MOMS	RING	ING PROCENT	R9 2020	MAXTAXA *
Ordinärt boende							
Hemtjänst	Kronor per timme	300	355	55	18%	367	Ja
Matdistribution	Kronor per matlåda	59	0,1247% av PBB	3	5%	58	Nej
Trygghetslarm ordinärt boende	Kronor per månad	212	0,4486% av PBB			221	Ja
Hälso- och sjukvårdsinsats för personer under 85 år	Kronor per månad	200**	400	200	100%	344***	Ja
Korttidsboende							
Omsorg	Kronor per dygn	71	Maxtaxa			71	Ja
Matservice	Kronor per dygn	106	115	9	8%	112	Nej
Vård- och omsorgsboende							
Omsorg	Kronor per månad	2 125	Maxtaxa			2 125	Ja
Matservice	Kronor per månad	3 189	3 450	261	8%	3 337	Nej
Dagverksamhet							
Måltider och fika	Kronor per dag	73	0,1543% av PBB			74	Nej
Förbrukningsartiklar m.m. boende							
Lakan	Kronor per månad	106	0,2233% av PBB				Nej
Förbrukningsartiklar	Kronor per månad	129	0,2729% av PBB				Nej

*Enligt 8 kap 5 § 1. Socialtjänstlagen max en tolfedel av 53,92% av prisbasbelopp per månad (2020: 2 125 kr/månad).

** 2020 tas avgift per besök med en maxtaxa på 400 kr/månad vars maxtaxa behålls för 2021.

***Avser medel för de kommuner som har månadsavgift.